PAPRSEK

ČERVEN 2026
Číslo 138

Svaz tělesně postižených
v České republice z. s.
městská organizace Brno
Mečová 5, 602 00 Brno

Vydávání zpravodaje Paprsek finančně podporují JMK a Statutární město Brno

jihomoravský kraj B | R | N | O

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Musí absolvent střední a vysoké školy řešit úhradu zdravotního pojištění v průběhu prázdnin?*
- *Superdávka*
- *Sedm případů, kdy není vdovský důchod přiznán, nebo je odebrán*
- *Sabba*
- *Roska Brno-město*
- *Roska Kyjov*
- *Spolková činnost*
- *Víte, že….*
- *O nás*

Otázka týdne

Chtěla bych vědět, kolik stála má loňská operace. Kde je možné získat přehled vykázané péče a jaké údaje přehled obsahuje?

Odpověď

Informace o tom, jaká zdravotní péče byla na vaše číslo pojištěnce vykázána a kolik za ni zdravotní pojišťovna poskytovateli zdravotních služeb uhradila, **získáte především online prostřednictvím aplikace Moje VZP, a není tedy nutné žádat o výpis poštou nebo navštěvovat pobočku.**

Co je obsahem přehledu vykázané péče?
Přehled vykázané péče obsahuje souhrn informací o nákladech na zdravotní péči, která na vás byla vykázána. **U jednotlivých položek jsou uvedeny zejména údaje o poskytovateli zdravotních služeb, datu poskytnutí péče, druhu vykázané zdravotní péče (např. preventivní prohlídka, hospitalizace, operace) a částce, kterou za ni pojišťovna poskytovateli zdravotních služeb uhradila.**

Jakými způsoby můžu přehled získat?
Je několik způsobů, jak získat přehled vykázané zdravotní péče. Nejjednodušší a nejrychlejší způsob je využití aplikace Moje VZP, kde máte možnost nahlížet na přehled přímo online. V případě, že přehled potřebujete mít k dispozici i mimo aplikaci**,** přepnete se v desktopové verzi do aplikace VZP Point, kde si ho bezplatně za zvolené období stáhnete. **Požadovaný přehled se vyhotoví během několika minut.** Soubor si poté můžete uložit do svého počítače nebo jiného zařízení a v případě potřeby vytisknout. Podrobný návod uvádíme na webových stránkách VZP.

Ostatní způsoby získání přehledu, včetně příslušných formulářů, jsou k dispozici na stránce: Přehled vykázané péče - VZP ČR. Na vaši žádost je zdravotní pojišťovna povinna vám zdarma poskytnout jedenkrát ročně výpis, který obsahuje údaje o hrazených službách pojištěnce za posledních 12 měsíců. Upozorňujeme však, že poskytovatel zdravotních služeb (lékař, nemocnice) může poskytnutou péči zdravotní pojišťovně vykázat až s tříměsíčním odstupem.

Kdo může o vystavení přehledu požádat?
O přehled úhrad zdravotní péče může požádat dospělý pojištěnec nebo pojištěnec starší 15 let sám za sebe, ale také zákonný zástupce nezletilého pojištěnce, který doloží rodný list dítěte. Možnost požádat o přehled mají také osoby s pravomocným soudním rozhodnutím, jako jsou osvojitelé, opatrovníci nebo poručníci, a osoby, které byly pojištěncem zplnomocněny k vyžádání výpisu na základě úředně ověřené plné moci. **Pokud se o přehled žádá mimo aplikaci VZP Point, musí být žádost vždy řádně vyplněna a s ní předloženy další potřebné dokumenty, které prokáží oprávnění k podání požadavku** (např. rodný list, ověřená plná moc). Jestliže o výpis žádá rodič nebo jiný zákonný zástupce nezletilého, bude přehled doručen přímo na jeho jméno a adresu, nikoliv na jméno nezletilého. **Vystavení přehledu úhrad zdravotní péče za osobu zemřelou není možné.**

Co dělat při nesrovnalostech v přehledu?
Pokud zjistíte nesrovnalost v přehledu vykázané zdravotní péče (např. máte v přehledu vykázanou péči, která vám nebyla poskytnuta), **můžete podat podnět k jejímu prošetření. Na problém lze upozornit přímo v aplikaci Moje VZP**, případně můžete podnět zaslat poštou, datovou schránkou (ID **i48ae3q**), e-mailem nebo jej podat osobně na pobočce VZP. **Závažné nedostatky prověřují revizní lékaři a odborní pracovníci pojišťovny.** Pokud kontrola proběhne a prokáže chybu, nesprávně vykázaný výkon bude z vašeho přehledu vykázané péče takzvaně odečten. Vždy ovšem přímo u položky v roce, měsíci a dni, kdy byla na váš přehled nesprávně připsána. Tento odečet se ve vašem výpisu může objevit nejdříve 3 měsíce od zaslaného podnětu.

VZP ČR

Musí absolvent střední a vysoké školy řešit úhradu zdravotního pojištění v průběhu prázdnin?

Obecně platí, že stát je plátcem pojistného na zdravotní pojištění za nezaopatřené dítě (studenta) po dobu jeho soustavné přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do dovršení 26 let věku. Výjimku tvoří pouze studenti doktorských programů (doktorandi), kde není věková hranice nijak omezena. Konkrétní podmínky uznání soustavné přípravy na budoucí povolání se liší podle toho, zda jde o studenta střední nebo vysoké školy, a také dle toho, zda student po prázdninách ve studiu pokračuje, či nikoli. **Všechny změny související se studiem musí mít student nahlášeny u své zdravotní pojišťovny.**

Jak je to se zdravotním pojištěním přes prázdniny u středoškoláků?
Studentovi, který v květnu nebo červnu úspěšně vykonal závěrečnou nebo maturitní zkoušku, hradí stát zdravotní pojištění i po dobu bezprostředně navazujících školních prázdnin, tedy až do 31. srpna. Školní prázdniny jsou považovány za soustavnou přípravu na budoucí povolání, jen pokud dítě po celý kalendářní měsíc nevykonávalo výdělečnou činnost, nebylo vedeno v evidenci na úřadu práce nebo tyto dvě kategorie na sebe nenavazovaly tak, že trvají po celý kalendářní měsíc. Pokud středoškolák po vykonání maturitní zkoušky nastoupí bezprostředně, tzn. ve stejném kalendářním roce na další školu, zůstává za něj nadále plátcem pojistného stát bez ohledu na výše uvedené podmínky (maximálně do dovršení 26 let věku).

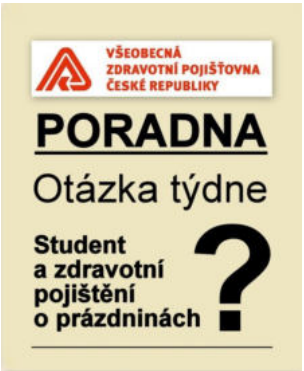

Co když po maturitě středoškolák po prázdninách na další školu nenastoupí?
Absolvent střední školy, který po skončení prázdnin nenastoupí do zaměstnání, nezačne podnikat, ani není v evidenci uchazečů o zaměstnání a zároveň za něj z jiného důvodu nehradí pojistné stát (např. pobírání rodičovského příspěvku, invalidní důchod), **se od září stává osobou bez zdanitelných příjmů (OBZP) a má povinnost se do této kategorie přihlásit u své zdravotní pojišťovny a začít si zdravotní pojištění hradit sám.** Aktuální výši měsíčního pojistného uvádíme na webových stránkách.

Jak je to se zdravotním pojištěním přes prázdniny u vysokoškoláků?
Jestliže student ukončí studium na vysoké škole řádně, tzn. vykonáním státní závěrečné zkoušky a ve studiu již dále nepokračuje, přestává být nezaopatřeným dítětem, za které hradí zdravotní pojištění stát. Na rozdíl od středoškoláků ale nemá po celé školní prázdniny hrazené zdravotní pojištění státem. Za soustavnou přípravu na budoucí povolání se u vysokoškolských studentů považuje kalendářní měsíc, ve kterém student řádně ukončil studium bez jakéhokoli omezení, a zároveň ještě následující kalendářní měsíc, za podmínky, že po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost ani není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. **Pokud tedy například složí poslední státní zkoušku 10. června, stát za něj hradí zdravotní pojištění za celý červen a červenec.**

Následně musí řešit úhradu zdravotního pojištění dle nastalé životní situace, tzn. nárokováním zařazení mezi státní pojištěnce (například registrací na úřadu práce), zahájením podnikatelské činnosti jako osoba samostatně výdělečně činná, nástupem do zaměstnání nebo si začít pojištění hradit sám jako osoba bez zdanitelných příjmů.

Přechod z bakalářského na magisterské studium
Za studenta je zdravotní pojištění hrazeno státem také v období mezi ukončením jednoho vysokoškolského studia a nástupem do dalšího, nejdéle však 3 kalendářní měsíce od ukončení studia, pokud na sebe studia bezprostředně navazují. To platí typicky při přechodu z bakalářského na navazující magisterský studijní program.

Co když student studium přeruší nebo ho předčasně ukončí?
Při přerušení nebo předčasném ukončení studia přestává stát hradit za studenta zdravotní pojištění, protože již nejde o soustavnou přípravu na budoucí povolání. **Aby bylo zdravotní pojištění hrazeno státem i během přerušení studia, musí existovat zákonný důvod, například nemoc nebo úraz**. V takovém případě je nutné zdravotní pojišťovně doložit potvrzení od ošetřujícího lékaře, že zdravotní stav studium dočasně neumožňuje. **Pokud se však na studenta žádná z uvedených výjimek nevztahuje, musí být pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazeno jiným způsobem.**

Co má student zdravotní pojišťovně nahlásit a na co si dát pozor?
Školy mají na základě výzvy správce centrálního registru pojištěnců povinnost hlásit za své studenty změny, které mají vliv na platbu pojistného státem. **Pokud škola neoznámila změny týkající se studia, je nutné, aby to své zdravotní pojišťovně oznámil sám student.** Všechny tyto skutečnosti je možné online ověřit a nahlásit přímo v aplikaci **Moje VZP**. V případě zaslání oznámení do datové schránky VZP (i48ae3q) je nutné přiložit vyplněný formulář **„Přihláška a evidenční list pojištěnce“**. **Vždy je také nezbytné doložit příslušný doklad o začátku či ukončení studia, například potvrzení o studiu nebo maturitní vysvědčení, a to v elektronické podobě jako přílohu k oznámení.** Stejný postup platí i při zaslání oznámení **poštou na adresu VZP ČR, P. O. BOX 111, 586 11 Jihlava**. Začátek či ukončení studia je možné nahlásit také osobně na kterékoliv **pobočce VZP**, kde doporučujeme předem se objednat na konkrétní den a čas.

JIŽ SE BLÍŽÍ PODPURNÝ PLÁN

Co ANO/NE

Podpůrný plán bude mít každý příjemce superdávky, kterému vyjde více jak 0,- Kč složka na živobytí.

Podpůrný plán je klíčový nástroj u superdávky (dávky státní sociální pomoci), jehož cílem je řešit nepříznivou sociální situaci a motivovat k jejímu zlepšení.

Úřad práce jej vytváří s každým žadatelem, u kterého je složka na živobytí vyšší než nula, a to nejpozději do 3 měsíců od přiznání dávky. []

Jeho hlavní principy a fungování:

Stanovení cílů: Plán obsahuje konkrétní kroky a opatření ke zlepšení vašich příjmových, majetkových a bytových poměrů. Může jít o aktivní hledání zaměstnání, řešení dluhů nebo zajištění zdravotní péče.

Pravidelná kontrola: Podpůrný plán se průběžně aktualizuje, nejméně jednou za 3 měsíce. Úřad práce bude sledovat, zda se vám daří stanovené kroky plnit.

Vliv na dávku: Aktivní spolupráce a dodržování plánu je podmínkou pro zachování výše dávky. Při nespolupráci nebo neplnění plánu vám může být složka na živobytí snížena nebo zcela odebrána. [, ,]

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ § 91 (6) Lhůta, ve které je Úřad práce povinen zpracovat podpůrný plán podle § 37, činí v případě dávky, jejíž součástí je složka na živobytí, přiznané do 31. prosince 2026, 6 kalendářních měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přiznání dávky.

Složka na živobytí § 35 Složka na živobytí

(2) Částka na životní potřeby člena domácnosti činí –

a) u nezaopatřeného dítěte částku životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu,

b) u osoby, která není uvedena v písmenu a), je pracovně aktivní nebo je zranitelnou osobou, částku existenčního minima podle zákona o životním a existenčním minimu,

c) u osoby, která není uvedena v písmenu a) nebo b), 0 Kč.

3) Částka na životní potřeby osoby uvedené v odstavci 2 písm. b) se v kalendářním měsíci, ve kterém osoba plní podpůrný plán, a v kalendářních měsících předcházejících zpracování podpůrného plánu navyšuje o rozdíl mezi životním minimem osoby a existenčním minimem.

§ 37 Podpůrný plán

(1) Je-li součástí přiznané dávky složka na živobytí, zpracuje Úřad práce nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přiznání dávky se členem domácnosti, s výjimkou nezaopatřeného dítěte, podpůrný plán. V podpůrném plánu Úřad práce stanoví opatření ke zlepšení sociálních, majetkových a příjmových poměrů člena domácnosti. Pokud při zpracování podpůrného plánu Úřad práce nebude moci stanovit žádná opatření, hledí se na podpůrný plán, jako by byl plněn.

(2) Při zpracování podpůrného plánu Úřad práce vychází z vyhodnocení sociálních, majetkových a příjmových poměrů člena domácnosti, jeho schopností a dovedností a z možnosti člena domácnosti zvýšit si příjem vlastním přičiněním; k tomu je člen domácnosti povinen poskytnout nezbytné údaje.

(3) Pokud člen domácnosti nesdělí údaje nezbytné pro zpracování podpůrného plánu nebo nespolupracuje při jeho vyhodnocení, je jeho částka na životní potřeby ve výši existenčního minima.

(4) Je-li to účelné a nebrání-li tomu jiné okolnosti, může Úřad práce zpracovat pro členy jedné domácnosti jeden podpůrný plán, ve kterém budou stanovena opatření pro jednotlivé členy domácnosti.

(5) Plnění podpůrného plánu Úřad práce vyhodnocuje nejméně jednou za 3 měsíce a podle vyhodnocení navrhuje jeho aktualizaci.

(6) Má-li člen domácnosti zpracován individuální akční plán podle zákona o zaměstnanosti, jsou opatření stanovená v individuálním akčním plánu součástí podpůrného plánu tohoto člena domácnosti.

(7) Při zpracování podpůrného plánu může Úřad práce postupovat s využitím metod sociální práce. Úřad práce realizuje a koordinuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace člena domácnosti. Při zpracování podpůrného plánu spolupracuje Úřad práce s poskytovateli sociálních služeb a s dalšími osobami zaměřenými na poradenství a pomoc osobám v tíživé situaci.

Zdroj: © SUPERDÁVKA – S odborníky z ÚP ČR a sociální oblasti (2026–2027) Martin Kopsa

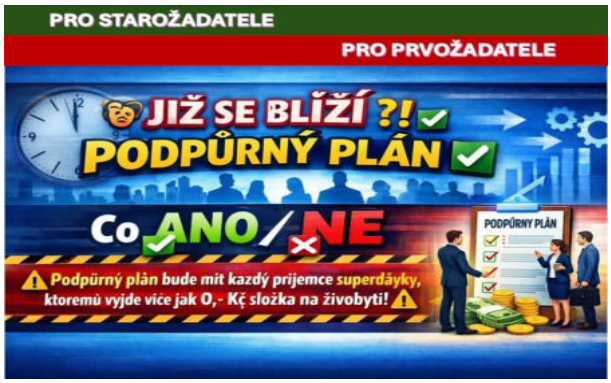

VÝPIS Z KATASTRU NEMOVITOSTÍ / SLUŽEBNOST

Co ANO/NE

1) Výpis z katastru nemovitostí
Oficiální veřejná listina vydaná katastrálním úřadem nebo Czech POINTem.
Má právní platnost – lze ji použít při úředních jednáních (např. stavební povolení, prodej, dědictví, soudní řízení).

VÝŠE BONUSU NA DÍTĚ

Co ANO/NE

(1) Výše bonusu na dítě činí součet částek na nezaopatřené dítě podle odstavce 2, které připadají na jednotlivé nezaopatřené děti, které jsou členy domácnosti.

(2) Částka na nezaopatřené dítě v domácnosti s rozhodným příjmem

a)
mezi částkou rovnou trojnásobku částky životního minima domácnosti a částkou rovnou čtyřnásobku částky životního minima domácnosti činí částku, která je součinem částky 1 000 Kč a koeficientu, který je roven rozdílu mezi číslem 4 a podílu rozhodného příjmu a částky životního minima domácnosti,

b)
mezi částkou vyšší než 1,43násobek částky životního minima domácnosti a částkou nižší než trojnásobek částky životního minima domácnosti činí částku 1 000 Kč,

c)
do částky, která je rovna 1,43násobku částky životního minima domácnosti, činí částku 500 Kč; jsou-li všichni členové domácnosti zranitelnými osobami , činí částku 1 000 Kč.

(3) Do součtu podle odstavce 1 se nezapočítává částka podle odstavce 2 na nezaopatřené dítě, byla-li v případě člena domácnosti vyslovena pravomocným rozhodnutím jeho vina za spáchání přestupku zanedbávání péče o povinnou školní docházku takového dítěte nebo o povinné předškolní vzdělávání takového dítěte, a to po dobu 3 kalendářních měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(4) Vláda může nařízením zvýšit částky uvedené v odstavci 2 v návaznosti na růst spotřebitelských cen vyjádřený růstem indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem ve stanoveném rozhodném období za podmínky, že příslušný index vzroste od počátku rozhodného období alespoň o 5 %. Částky mohou být zvýšeny maximálně o částku odpovídající pětinásobku příslušného indexu.

(5) Rozhodné období podle odstavce 4 se určuje tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním měsíci předchozího rozhodného období při posledním zvýšení částek podle odstavce 2 a posledním měsícem rozhodného období pro zvýšení částek podle odstavce 2 je kalendářní měsíc, který o 3 měsíce předchází měsíc nabytí účinnosti nařízení vlády, kterým se zvyšují částky podle odstavce 2.

(6) Růst indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem se zjišťuje z údajů Českého statistického úřadu.

Zdroj: © SUPERDÁVKA – S odborníky z ÚP ČR a sociální oblasti (2026–2027) Martin Kopsa

Opakované podání žádosti, která byla zamítnuta v přechodném – ZAMITNUTÍ

Opakovaně podaná žádost po zamítnutí v přechodném období u Starožadatelé:
(pro opakovaně podanou žádost Starožadatelé, zamítnuto podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 1)
Žádost o dávku státní sociální pomoci podaná dne od ledna – července 2026 se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 1 zákona č. 151/2025 Sb., o státní sociální pomoci, zamítá. VŽDY.
Účastník řízení je osobou, která má nárok na výplatu některé z rušených dávek až do výplaty v měsíci červenci 2026. Nárok na dávku státní sociální pomoci mu tedy může vzniknout nejdříve v měsíci srpnu 2026 (§ 91 odst. 1 zákona).
Na základě žádosti o dávku podané dne od 1.10.2025 – 31.12.2025 byl proto posuzován nárok na dávku na měsíc červenec 2026. Všechny tyto žádosti, když byli zamítnuty a podáte si i přesto do července 2026 novou jako Starožadatele bude opět zamítnuta .
Při postupu podle § 3 odst. 1 zákona se má za to, že touto žádostí žádá o dávku na měsíc do července 2026. Vzhledem k tomu, že podle § 91 odst. 1 zákona může účastníkovi vzniknout nárok na dávku nejdříve od měsíce srpna 2026, nelze o dávce rozhodnout kladně pro měsíc, který předchází tomuto datu. Tj, od ledna 2026 - července 2026 u Starožadatelů.
Z uvedeného důvodu se žádost o dávku státní sociální pomoci podaná od ledna 2026 - července 2026 zamítá . POZOR NA TO.

Zdroj: https://www.facebook.com/groups/1110288813601512

PNP Odměna pečující osoby – kdy se započítává do příjmů DSSP? PNP

Co ANO/NE Záleží na tom, zda pečující osoba žije ve společné domácnosti s příjemcem příspěvku na péči (PnP).

Pečující osoba žije ve společné domácnosti: Odměna se nezapočítává do příjmů pro DSSP.
Pečující osoba může být považována za zranitelnou, pokud

byla uvedena v žádosti o PnP jako osoba, která poskytuje pomoc.

⚠ Není nutné dokládat rozhodnutí o přiznání PnP – úřad si údaje ověří sám. ⚠

🚗 Pečující osoba nežije ve společné domácnosti: Odměna se započítává jako příjem.

⚠ Lze odečíst prokazatelné náklady spojené s péčí (např. doprava za osobou, které je péče poskytována).

⚠ DOPORUČENÍ – doplnit ještě o PROHLÁŠENÍ PŘÍJEMCE PŘÍSPĚVKU, kolik každý rozhodní měsíc pro DSSP vyplácí pečující osobě. ⚠

👥 Pokud je pečujících osob více: ⚠ Každá osoba mimo domácnost uvádí svou výši odměny. ⚠

Zranitelnou osobou může být pouze jedna, na základě písemné dohody mezi pečujícími (§ 7 odst. 3 zákona o DSSP).

Zákon č. 151/2025 Sb. Zákon o dávce státní sociální pomoci
§ 7 Zranitelná osoba / (3) Je-li pečujících osob podle o tutéž osobu více, lze za zranitelnou osobu považovat z tohoto důvodu pouze jednu pečující osobu, a to tu, která je určena jejich písemnou dohodou. Nedohodnou-li se, nelze za zranitelnou osobu z tohoto důvodu považovat žádnou z nich. ((1) Zranitelnou osobou se pro účely tohoto zákona rozumí - f) osoba osobně pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné osoby ve stupni I nebo osoba osobně pečující o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II nebo vyšším, a to pokud v žádosti o příspěvek na péči byla uvedena nebo po přiznání příspěvku na péči příslušnému orgánu ohlášena jako osoba poskytující pomoc) Příspěvek na péči se nebude automaticky sehrávat jako příjem k pečující osobě. Bude se tak dít ⚠ na základě prohlášení této pečující osoby ⚠ a bude přitom záležet na tom, zda je tato pečující osoba členem domácnosti či osobou pečující o jinou fyzickou osobu, která není členem její domácnosti.

Zákon č. 151/2025 Sb. - Zákon o dávce státní sociální pomoci - § 4 Příjem: g) příjem plynoucí z důvodu péče o jinou fyzickou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, která není členem domácnosti,

Příklad započítávání: Osoba je příjemcem PnP ve II. stupni. V Oznámení o poskytování pomoci má uvedené 2 dcery, které bydlí jinde, střídají se o péči o matku, příp. je péče ještě doplněna službami pečovatelské služby (což není uvedeno v Oznámení o poskytování pomoci – nemusí být). Dcery si požádají o DSSP (dříve měli např. PnD nebo PnB). Jak se bude zjišťovat příjem – PnP (babička s nimi nebydlí), a jaká bude jeho výše?

Záleží na tom, zda jsou dcery dle ust. § 10 posuzovány společně s matkou (což v uvedeném případě nejsou), nebo jsou zletilé a tvoří domácnost s někým jiným. Pokud tvoří domácnost s někým jiným, pak bude PnP, resp. ta část PnP, která je dcerám matkou poskytována, započítána jako příjem do DSSP. Příjem z PnP nebo jeho části ⚠ se prokazuje prohlášením ⚠ .

Zranitelnost (§ 7) **1. Co když bude o osobu pobírající PnP pečovat více osob. Bude zranitelná každá pečující osoba, nebo pouze jedna?**

Zákon výslovně tuto situaci řeší (§ 7 odst. 3): Je-li pečujících osob o tutéž osobu více, lze za zranitelnou osobu považovat z tohoto důvodu pouze jednu pečující osobu, a to tu, která je určena jejich písemnou dohodou. Nedohodnou-li se, nelze za zranitelnou osobu z tohoto důvodu považovat žádnou z nich.

§ 7 Zranitelná osoba:
(1) Zranitelnou osobou se pro účely tohoto zákona rozumí:
f) osoba osobně pečující o dítě ve věku do 10 let závislé na pomoci jiné osoby ve stupni I nebo osoba osobně pečující o osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II nebo vyšším, a to pokud v žádosti o příspěvek na péči byla uvedena nebo po přiznání příspěvku na péči příslušnému orgánu ohlášena jako osoba poskytující pomoc.

(3) Je-li pečujících osob podle o tutéž osobu více, lze za zranitelnou osobu považovat z tohoto důvodu pouze jednu pečující osobu, a to tu, která je určena jejich písemnou dohodou. Nedohodnou-li se, nelze za zranitelnou osobu z tohoto důvodu považovat žádnou z nich.

Výše příspěvku na péči
Pro osoby do 18 let věku:
- **ve stupni I** (lehká závislost) částka **3 300 Kč**,
- **ve stupni II** (středně těžká závislost) částka **7 400 Kč**,
- **ve stupni III** (těžká závislost) částka **16 100 Kč**,
- **ve stupni IV** (úplná závislost):
  částka **23 000 Kč**, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, § 50 až 52, nebo
  částka **27 000 Kč** v ostatních případech.

Pro osoby starší 18 let věku:
ve stupni I (lehká závislost) částka **880 Kč**,
ve stupni II (středně těžká závislost) částka **4 900 Kč**,
ve stupni III (těžká závislost) částka **14 800 Kč**,
ve stupni IV (úplná závislost) jsou částky tyto: částka **23 000 Kč**, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48 až 52, nebo částka **27 000 Kč** v ostatních případech.
Zdroj: © SUPERDÁVKA – S odborníky z ÚP ČR a sociální oblasti (2026–2027) Martin Kopsa

Úřad práce ČR

Připomínáme, že u stávajících příjemců dávek došlo k posunu termínu výplaty superdávky.

První výplata superdávky proběhne v srpnu 2026 (za červenec 2026).

To znamená, že stávajícím příjemcům budou v aktuálním období stále vypláceny původní dávky. I za předpokladu, že obdrželi rozhodnutí s platností od dubna 2026.

Návaznost dávek je zachována a není třeba podávat novou žádost.

Další dokládání a přehodnocení nároku proběhne v říjnu 2026 za období červenec až září 2026.

Sedm případů, kdy není vdovský důchod přiznán, nebo je odebrán.

Petr Gola, 4.6.2026

Nárok na přiznání vdovského důchodu není automatický, musí být splněny zákonné podmínky. Podívejme se ve vybraných praktických příkladech, kdy nelze dostávat vdovský důchod na účet, nebo kdy se přestává vyplácet.

Zákonné podmínky pro výplatu vdovského důchodu jsou stejné jako pro výplatu vdoveckého důchodu. V Česku se vyplácí **výrazně více vdovských důchodů**, proto budeme v textu níže hovořit pouze o vdovských důchodech. Kdy není vdovský důchod přiznán, nebo je odebrán?

Nepodání žádosti o vdovský důchod

Žádný státní důchod není přiznán automaticky, ČSSZ nemůže začít vyplácet důchod „sama od sebe“, o všechny státní důchody je nutné si požádat. Pro výplatu vdovského důchodu na účet je nutné si o vdovský dů -

Autor: Michal Bureš (ChatGPT)

chod požádat a splnit zákonné podmínky. V případě nejasností ohledně vdovského důchodu je možné se objednat na pobočku OSSZ, kde příslušná pracovnice vše vysvětlí a poradí, zejména v případě, kdy zemřelý manžel ještě nepobíral státní důchod a je potřeba doložit potřebné doklady.

Úmrtí druha (ne manžela)

Vdovský důchod je možné pobírat pouze po zesnulém manželovi, který splnil zákonné podmínky. Vdova má **rovněž nárok na vdovský důchod po partnerce nebo registrované partnerce** (oba termíny platí pro oficiální stejnopohlavní svazky), která splnila zákonné podmínky. Po druhovi nebo družce nelze vdovský důchod pobírat.

Praktický příklad – úmrtí druha (ne manžela)

Paní Monika má se zemřelým partnerem syna. Přestože ještě syn chodí na základní školu, tak z důvodu úmrtí partnera nemá Monika nárok na vdovský důchod. Synovi však bude přiznán sirotčí důchod po zemřelém otci. Vdovský důchod by paní Monika pobírala pouze za předpokladu, že by zemřel její manžel.

Rozvod před smrtí

Institut manželství je u pozůstalostních důchodů velmi důležitý. Pro nárok na výplatu vdovského důchodu však manželství muselo stále trvat. Po bývalém manželovi nelze pobírat vdovský důchod, i když manželství trvalo dlouho.

Praktický příklad – rozvod před smrtí

Paní Kateřina žila se svým bývalým manželem 25 let, před rokem se rozvedli. Bývalý manžel nyní zemřel. Paní Kateřině nárok na vdovský důchod po zemřelém manželovi nevzniká, i když manželství trvalo takto dlouho, a to ani v poměrné výši.

Nesplnění doby pojištění zemřelého manžela

Vdovský důchod lze pobírat po zemřelém manželovi, který **pobíral starobní nebo invalidní důchod, nebo ke dni úmrtí splnil podmínky pro přiznání starobního nebo invalidního důchodu,** nebo zemřel následkem pracovního úrazu. Jestliže zemřelý manžel nesplňuje podmínku pojištění, potom nárok na vdovský důchod nevzniká.

Praktický příklad – zemřelý a nízká doba pojištění

Manžel paní Kristýny zemřel ve věku 56 let, neměl tedy ještě nárok na starobní důchod. Bohužel však dlouhodobě nepracoval, takže ke dni úmrtí ***nesplnil podmínku minimální doby pojištění pro přiznání invalidního důchodu.***

Paní Kristýna tedy nemá nárok na vdovský důchod po zemřelém manželovi, který měl problémový průběh pojištění a nesplňoval podmínku doby pojištění pro nárok na invalidní důchod.

Uplynutí jednoho roku bez splnění zákonné podmínky

Standardní lhůta pro výplatu vdovského důchodu je jeden rok. Po uplynutí jednoho roku lze vdovský důchod pobírat na účet pouze v případě, že je splněna některá ze zákonných podmínek.

Po uplynutí jednoho roku má nárok na vdovský důchod vdova, **pokud pečuje o nezaopatřené dítě**, pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve stupni závislosti II, III nebo IV, pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve stupni II, III anebo IV, je invalidní ve třetím stupni nebo **dosáhla alespoň o 4 roky nižšího věku, než činí důchodový věk pro muže stejného ročního narození nebo vlastního důchodového věku, jestliže je nižší.**

Když není žádná z těchto zákonných podmínek splněna, tak se vdovský důchod vyplácí pouze jeden rok. Jestliže je však některá z těchto zákonných podmínek splněna během pětileté obnovovací lhůty, tak se na základě podané žádosti výplata vdovského důchodu obnoví.

Praktický příklad – uplynutí roku

Paní Anně skončí výplata vdovského důchodu v srpnu, ***tj. uplynutím jednoho roku.*** *Vzhledem k tomu, že paní Anna nebude v srpnu splňovat žádnou ze zákonných podmínek pro pokračování výplaty vdovského důchodu, tak nebude po roce již vdovský důchod dostávat na účet.*

Zdroj: https://www.finance.cz/clanky/sedm-pripadu-kdy-neni-vdovsky-duchod-priznan-nebo-je-odebran/

Invalidní důchod prvního stupně reálně klesá a klesá.

Petr Gola, 3. 6. 2026

Během posledních let stoupla průměrná mzda i průměrný starobní důchod více než průměrný invalidní důchod prvního stupně. Finanční situace příjemců invalidního důchodu prvního stupně není jednoduchá. Reálná hodnota průměrného invalidního důchodu prvního stupně rok od roku klesá.

Nárok na invalidní důchod prvního stupně mají žadatelé, kterým byla posudkovým lékařem přiznána invalidita prvního stupně v souladu s legislativou upravující hodnocení zdravotního stavu pro účely invalidního důchodu a kteří současně získali minimální dobu pojištění, která se liší dle věku. Např. lidé starší 28 let museli získat dobu pojištění **alespoň v rozsahu 5 let v posledních 10 letech.**

Co ovlivňuje výši invalidního důchodu I. stupně?
Samotná částka invalidního důchodu prvního stupně následně závisí na konkrétním průběhu pojištění, tj. výši rozhodných příjmů a získané době pojištění (včetně dopojištěné doby pojištění). Obecně však platí, že finančně vyjít pouze s invalidním důchodem prvního stupně je velmi složité, protože **průměrná částka nedosahuje ani 10 500 Kč.**

Porovnání s průměrným starobním důchodem
V přiložené tabulce níže máme provedeno porovnání průměrného invalidního důchodu prvního stupně s průměrným starobním důchodem v uplynulých letech. Vždy máme uvedeny průměrné hodnoty v březnu daného roku.
Z tabulky názorně vidíme, že hodnota průměrného invalidního důchodu prvního stupně vůči průměrnému starobnímu důchodu postupně klesá. V březnu 2026 činí průměrný invalidní důchod prvního stupně 48,11 % průměrného starobního důchodu, ještě v roce 2020 to bylo přitom 51,40 %. Důvody jsou dva: **zavedení výchovného na děti a valorizace, které více zvyšovaly starobní důchody než invalidní důchody.**

Porovnání s průměrnou mzdou
V posledních letech stoupala průměrná mzda více než invalidní důchod. Za celý rok 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda 49 215 Kč a průměrný invalidní důchod činil ke konci roku 2025 částku 10 103 Kč, takže průměrný **invalidní důchod dosahoval 20,5 % průměrné mzdy**. Za celý kalendářní rok 2022 byla průměrná hrubá měsíční mzda 39 932 Kč a průměrný invalidní důchod prvního stupně ke konci roku 2022 byl 8 887 Kč, dosahoval tedy 22,00 %.

Období	Starobní důchod	Invalidní důchod	Poměr
2026/3	21 793 Kč	10 484 Kč	48,11 %
2025/3	21 052 Kč	10 178 Kč	48,35 %
2024/3	20 633 Kč	10 010 Kč	48,51 %
2022/3	16 249 Kč	8 330 Kč	51,26 %
2020/3	14 397 Kč	7 400 Kč	51,40 %

Reálný pokles reálného důchodu není vše
Průměrná částka invalidního důchodu tak reálně klesá vůči průměrnému starobnímu důchodu i vůči průměrné hrubé mzdě. Období čerpání invalidního důchodu prvního stupně se navíc nezapočítává jako náhradní doba pojištění pro budoucí výpočet starobního důchodu. Náhradní dobou pojištění je pouze doba pobírání invalidního důchodu třetího stupně. Pro invalidní důchodce je tak s ohledem na budoucí výpočet starobního důchodu vhodné vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na sociálním pojištění. Zaměstnaní invalidní důchodci prvního stupně mají nárok na daňovou slevu na invaliditu ve výši 210 Kč, která se však od jejího zavedení v roce 2010 **nezvýšila a její reálná hodnota tak značně poklesla.**

Kdo má podprůměrný invalidní důchod?
Samotná částka průměrného **invalidního důchodu prvního stupně je nízká a nedosahuje ani 10 500 Kč**, v praxi však nejsou výjimečné ani podprůměrné invalidní důchody prvního stupně do 9 000 Kč. Podprůměrný invalidní důchod mají zejména OSVČ platící minimální zálohy na sociálním pojištění, zaměstnanci dlouhodobě pracující za minimální mzdu a pojištěnci s mezerami v pojištění.

Závěrem – invalidní důchody nerostou dostatečně rychle
Finanční situace příjemců invalidního důchodu není jednoduchá a reálně se oproti starobním důchodcům během posledních let zhoršila. S ohledem na **aktuální životní úroveň a budoucí důchodové nároky je pro invalidní důchodce prvního stupně velmi příznivé**, když mohou pracovat třeba na zkrácený úvazek, který zakládá účast na pojištění.
Zdroj: Pramen: ČSSZ – Průměrná výše sólo důchodů v ČR, https://www.finance.cz/clanky/invalidni-duchod-prvniho-stupne-realne-klesa-a-klesa/

NEDOPLATKY A PŘEPLATKY NA SLUŽBÁCH A ENERGIÍCH

U superdávky se řeší měsíc podání žádosti, případně dokladování při dalším období. POZOR NETÝKÁ SE TO ENERGIÍ, U KTERÝCH JE JIŽ DÍKY PŘÍJMŮM UPLATNĚN ENERGETICKÝ PAUŠÁL. Domácnost s příjmy vyššími než 1,43násobek životního minima Toto video je určeno domácnostem, jejichž průměrný měsíční příjem v rozhodném období Nepřesahuje 1,43násobek životního minima. Taková domácnost k žádosti o superdávku dokládá náklady na bydlení a služby a také náklady na energie, jako je elektřina, plyn nebo teplo, VČETNĚ NEDOPLATKŮ A PŘEPLATKU.

STAROŽADATEL při podání žádosti, jde-li o tři předcházející měsíce – příklad: podáno v 11/2025 (v listopadu 2025), tak musí být nedoplatky a přeplatky v období 8, 9, 10/2025 (srpen, září, říjen 2025) uhrazeny nebo obdrženy v tomto období.

– nebo úplně stejně při dalším dokladování v říjnu 2026: nedoplatky a přeplatky musí být v období 7, 8, 9/2026 (červenec, srpen, září 2026) uhrazeny nebo obdrženy v tomto období.

Všechny nedoplatky a přeplatky mimo výše uvedené období se nezohledňují.

♻ PRVOŽADATEL při podání žádosti, jde-li o tři předcházející měsíce – příklad: podáno v 11/2025 (v listopadu 2025), tak musí být nedoplatky a přeplatky v období 8, 9, 10/2025 (srpen, září, říjen 2025) uhrazeny nebo obdrženy v tomto období.
– nebo úplně stejně při dalším dokladování v únoru 2026: nedoplatky a přeplatky musí být v období 11, 12/2025 a 1/2026 (listopad, prosinec 2025 a leden 2026) uhrazeny nebo obdrženy v tomto období.

⁉ Všechny nedoplatky a přeplatky mimo výše uvedené období se nezohledňují.

© SUPERDÁVKA – S odborníky z ÚP ČR a sociální oblasti (2026–2027) Martin Kopsa ·

✱ ✅ ⁉ Trvalý pobyt / Bydliště / Skutečný pobyt ⁉ ✅ ✱ Co ANO/NE

✱ Trvalý pobyt = evidenční údaj.

✱ Bydliště = místo, kde člověk skutečně žije.
V systému dávek se posuzuje skutečné bydliště, protože stát potřebuje vědět, kde člověk reálně žije, pracuje, vychovává děti, kde má náklady na bydlení a kde mu má být poskytována pomoc.
1) Zákon o státní sociální podpoře
Dávky náleží lidem, kteří mají v ČR trvalý pobyt a zároveň se zde skutečně zdržují.

➡ Nestačí mít adresu v občance – musíte tu reálně žít.
2) Zákon o pomoci v hmotné nouzi
Dávky se poskytují lidem, kteří mají v ČR bydliště, což zákon definuje jako:

➡ místo, kde se osoba skutečně zdržuje s úmyslem zde trvale žít
3) Zákon o životním a existenčním minimu (č. 110/2006 Sb.)

➡ Opět pracuje s pojmem osoba žijící v domácnosti, což je faktické soužití, nikoli trvalý pobyt.

➡ Tedy skutečné bydlení, ne formální adresa.
3) Soudy opakovaně rozhodly
Nejvyšší správní soud jasně řekl:
Trvalý pobyt není rozhodující. Rozhoduje skutečné bydliště.

🏠 Proč úřad řeší bydliště, ne trvalý pobyt

✓ 1) Lidé mají často trvalý pobyt jinde
– u rodičů
– na úřadě
– v jiném městě
– na adrese, kde už dávno nebydlí
Úřad potřebuje vědět, kde člověk opravdu žije, aby mohl správně posoudit jeho situaci.

✓ 2) Dávky se počítají podle skutečných nákladů
Například u příspěvku na bydlení se hodnotí náklady tam, kde opravdu bydlíte, ne tam, kde máte trvalý pobyt.

✓ 3) Kontroly probíhají tam, kde člověk skutečně žije
Úřad může provést místní šetření – tedy ověřit, že na uvedené adrese opravdu bydlíte.

🧠 Vysvětlení pro občany „po lopatě“
„Trvalý pobyt je jen papír. Úřad potřebuje vědět, kde opravdu žijete – kde spíte, kde máte věci, kde platíte nájem, kde žijí děti. Proto se u dávek posuzuje skutečné bydliště, ne adresa v občance.“

📌 Jak to souvisí přímo se superdávkou
Superdávka sjednocuje více dávek do jedné žádosti (např. přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení).
U všech těchto dávek platí:
rozhoduje skutečné bydliště, úřad může chtít doložit, že tam opravdu žijete (nájemní smlouva, energie, místní šetření), trvalý pobyt je jen doplňková informace, ne podmínka nároku.
Zdroj: © SUPERDÁVKA – S odborníky z ÚP ČR a sociální oblasti (2026–2027) Martin Kopsa

Kdy je elektrický invalidní vozík v režimu cirkulace a kdy v majetku pojištěnce?

Elektrický invalidní vozík je v majetku **pojištěnce** pouze v případě, že si na něj z celkové ceny **doplatil částku vyšší než 2 000 Kč**.
Ve všech ostatních případech, kdy je vozík plně hrazen pojišťovnou nebo s minimálním doplatkem, zůstává v **majetku zdravotní pojišťovny**.

Vlastnictví vozíku se odvíjí od konkrétních podmínek:

⇒ **1. Vozík je v majetku pojišťovny**
Plná úhrada: Pojišťovna hradí základní typ elektrického vozíku schválený revizním lékařem.

Nízký doplatek: Pokud doplatek nepřesáhne hranici 2 000 Kč, vozík zůstává majetkem pojišťovny. Pojištěnec ho má pouze trvale zapůjčený.

Režim užívání: Pojišťovna má právo si vozík po letech (např. při změně zdravotního stavu pacienta nebo jeho úmrtí) vyžádat zpět a nabídnout ho k dalšímu využití.

⇒ **2. Vozík je v majetku pojištěnce**
Vysoký doplatek: Pokud se pojištěnec rozhodne pro nadstandardní model (např. s lepšími jízdními vlastnostmi či speciálním polohováním) a jeho **doplatek přesáhne 2 000 Kč**, vozík se automaticky stává jeho soukromým majetkem.

Servis a opravy: Převedení vozíku do osobního vlastnictví s sebou nese riziko pro pojištěnce. Opravy a údržbu si poté hradí sám, na rozdíl od majetku pojišťovny, kde pojišťovna hradí podstatnou část nákladů na servis.

Jakmile přejde vozík do vašeho vlastnictví, pojišťovna už většinou neproplácí servisní zásahy ani náhradní díly. Tyto náklady pak mohou jít za vámi, což představuje nemalou finanční zátěž.

Zákon o veřejném zdravotním pojištění 2020 - úplné znění online (zákon č. 48/1997 Sb.) , § 32a, odst. 2,3.
Pojištění: pokud je vozík zapůjčený od pojišťovny, je důležité jej **pojistit ve prospěch skutečného vlastníka** (tedy pojišťovny).

Na takové pomůcky lze sjednat Připojištění k pojištění domácnosti a nemovitosti, které kryje odcizení či vandalismus.

Pro vozíky a běžné elektrické invalidní vozíky **není vyžadováno** klasické povinné ručení, protože spadají do kategorie nesilničních vozidel.